

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

(алюмінію гідроксид або кальцію карбонат). За потреби для контролю нудоти та блювання, пов'язаних з ХНН застосовували маропітант, метоклопрамід, а також стимулятори апетиту (міртазапін).

Таким чином, результати роботи висвітлили важливість комплексного підходу до діагностики хвороб сечовидільної системи, що включає клінічні ознаки, лабораторні дослідження та методи візуалізації, принципи лікування кожної з цих патологій та наголошено на індивідуальному підході у призначенні конкретних препаратів та схем лікування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ситник, О. В., Пилипчук, В. П. Уролітіаз у котів: сучасні підходи до діагностики та лікування / О. В. Ситник, В. П. Пилипчук // Ветеринарна медицина України. – 2020. – № 3. – С. 38–42.
2. Бондар, І. В. Хронічний цистит у котів: патогенез, діагностика, лікування / І. В. Бондар // Науково-технічний вісник Білоцерківського НАУ. – 2021. – № 1 (148). – С. 97–101.
3. Bartges, J. W. (2015). Lower urinary tract diseases of dogs and cats. In S. J. Ettinger & E. Côté (Eds.), Textbook of Veterinary Internal Medicine (8th ed., pp. 1827-1855). Elsevier Saunders.
4. Матвієнко, С. Г. Полікістоз нирок у дрібних домашніх тварин: клінічний випадок / С. Г. Матвієнко // Вісник Сумського НАУ. Серія: Ветеринарна медицина. – 2019. – Т. 40. – С. 76–80.
5. Серета, О. В. Гідронефроз у котів: діагностика методом УЗД та підходи до терапії / О. В. Серета // Тези доповідей міжнародної конференції "Сучасні напрями розвитку ветеринарної медицини". – Львів, 2022. – С. 122–124.

УДК: 636.8.09:616.37:619

ЧЕНБАЙ М.В., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **ВОВКОТРУБ Н.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ДІАГНОСТИКА ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗАХОДІВ ЗА ПАНКРЕАТИТУ КОТІВ

За результатами роботи однієї із ветеринарних клінік м. Черкас досліджено поширеність, діагностику та особливості лікування панкреатиту у котів. Стаття розглядає ключові аспекти захворювання підшлункової залози, включаючи взаємозв'язок із жовчними протоками, ферментами, печінкою та шлунково-кишковим каналом.

Ключові слова: панкреатит, підшлункова залоза, жовчні протоки, ферменти, печінка, шлунково-кишковий канал.

Актуальність теми. Підшлункова залоза являє собою життєво важливий залозистий орган ретроперитонеальної локалізації, що відіграє ключову роль у забезпеченні травлення та регуляції гомеостазу глюкози в крові, реалізуючи подвійну секреторну функцію – екзокринну та ендокринну.

Екзокринна функція полягає у синтезі та секреції панкреатичного соку, багатого та різноманітні гідролітичні ферменти, що транспортуються через систему «проток» до просвіту дванадцятипалої кишки. Даний секрет є критично важливим компонентом процесу травлення, забезпечуючи перетворення основних харчових макромолекул до більш простих сполук, придатних для абсорбції [1]. Ферментний спектр панкреатичного соку включає протеолітичні ферменти (пептидази, такі як трипсин, хімотрипсин, еластаза, карбоксипептидази, амінопептидази, колагеназа, дипептидази), що каталізують гідроліз пептидних зв'язків; ліполітичні ферменти (ліпази, зокрема фосфоліпаза, холінестераза, карбоксилестераза, моногліцеридліпаза, лужна фосфатаза), відповідальні за розщеплення ліпідів; амілолітичні ферменти (глікозидази, такі як α -амілаза, мальтаза, лактаза, сахараза, трегалаза), що забезпечують гідроліз вуглеводів; та нуклеолітичні ферменти (нуклеази, а саме рибонуклеаза та дезоксирибонуклеаза), які каталізують розщеплення нуклеїнових кислот (ДНК та РНК) до нуклеотидів [2].

Ендокринна функція підшлункової залози полягає у продукції гормонів, що здійснюють регуляцію рівня глюкози в крові. До ключових гормонів належать інсулін, що забезпечує гіпоглікемічний ефект шляхом стимуляції поглинання глюкози клітинами, та глюкагон, що чинить гіперглікемічну дію, стимулюючи вивільнення глюкози з печінки [3].

Панкреатит (*Pancreatitis*) визначається як запальне захворювання підшлункової залози, що супроводжується порушенням її секреторної функції, розладами травлення та розвитком больового синдрому. Згідно з патоморфологічною класифікацією, залежно від характеру запального процесу, виділяють геморагічний, гнійний абсцедивний, дифузний флегмонозний, калькульозний та паренхіматозний панкреатит. За клінічним перебігом захворювання класифікують на гострий та хронічний [4].

З метою визначення поширеності панкреатиту серед котів ретроспективний аналіз даних пацієнтів однієї з ветеринарних клініки м. Черкаси за період 2024–2025 рр. За результатами моніторингу, протягом зазначеного періоду до клініки з різними захворюваннями звернулося 412 котів. Серед них у 188 тварин (45,6 %) було діагностовано панкреатит на підставі комплексного клініко-лабораторного та інструментального обстеження.

Аналіз клінічних ознак у котів з підтвердженим діагнозом панкреатит виявив наступну частоту симптомів: пригнічення загального стану та млявість спостерігалася у 58 % (109 тварин), часткова або повна анорексія – у 19 % (36 тварин), блювання – у 35 % (66 тварин), діарея – у 12 % (23 тварин), та дегідратація – у 4 % (8 тварин). За даними ультразвукового дослідження органів черевної порожнини, патологічні зміни підшлункової залози були візуалізовані у 52,1 % (98 тварин) досліджуваної групи. При проведенні біохімічного аналізу крові гіперхолестеринемію було виявлено у 72 % (135 тварин), а підвищений рівень триацилгліцеролів – у 59 % (111 тварин), причому у 38 % (71 тварина) спостерігалася поєднане зростання обох показників.

Лікування котів з діагнозом панкреатит здійснювалося з урахуванням ступеня тяжкості захворювання та індивідуальних потреб кожної тварини. У переважній більшості випадків (92 %) застосовувалася інфузійна терапія з використанням різних розчинів та швидкостей введення залежно від стану пацієнта. Комплексне лікування також включало призначення анальгетиків, протиблювотних засобів, антибіотиків (за наявності ознак бактеріальної інфекції) та спеціальної дієти з низьким вмістом жирів. У складних клінічних випадках тварини потребували стаціонарного лікування та інтенсивної терапії.

У клініці було розроблено та застосовано наступну схему медикаментозного лікування в перші дні госпіталізації:

Перший день: Амоксициліну клавуланат (75 мг на тварину), бутилскополаміну бромід (1,2 мл), метоклопрамід (1,3 мл), маропітант (0,6 мл). Холензим (0,4 мл перорально двічі на день протягом 12 днів), панкреатин (0,4 мл перорально двічі на день протягом 9 днів).

Другий день: Бутилскополаміну бромід (1,2 мл), метоклопрамід (1,3 мл). Холензим (0,4 мл перорально двічі на день протягом 11 днів), панкреатин (0,4 мл перорально двічі на день протягом 8 днів).

Третій день: Бутилскополаміну бромід (1,2 мл), метоклопрамід (1,3 мл). Холензим (0,4 мл перорально двічі на день протягом 10 днів), панкреатин (0,4 мл перорально двічі на день протягом 7 днів).

Четвертий день: Бутилскополаміну бромід (1,2 мл), бутафосфан (1,1 мл). Холензим (0,4 мл перорально двічі на день протягом 9 днів), панкреатин (0,4 мл перорально двічі на день протягом 6 днів).

Підтримуюча терапія в амбулаторних умовах – Міртазапін (1,5 мл).

Результати лікування показали, що з 188 котів з діагнозом панкреатит, позитивна динаміка та одужання спостерігалися у 155 тварин (82,4 %). Летальність у досліджуваній групі склала 17,6 % (33 тварини).

Отримані в ході дослідження дані підтверджують значну поширеність панкреатиту серед котів, що звертаються за ветеринарною допомогою в умовах клініки м. Черкас.

Клінічна картина захворювання характеризується варіабельністю симптомів, що підкреслює важливість комплексного підходу до діагностики. Незважаючи на застосування сучасних методів діагностики, у ряді випадків спостерігається відсутність кореляції між клінічними проявами та рівнем гіперферментів підшлункової залози в сироватці крові, що потребує подальшого вивчення. Застосована схема лікування показала відносно високу ефективність, проте потребує подальшої оптимізації з метою зниження рівня летальності та покращення якості життя тварин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

6. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко, В.В. Влізла, І.П. Кондрахін та ін.; За ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 2015. – Ч. 2. – 610 с.
7. Дереза Ю. Ф., Канівець Н. С. Візуальна діагностика за патології підшлункової залози у котів // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2024. – № 1. – С. 162–169.
8. Ветеринарна клінічна біохімія / В.І. Левченко, В.В. Влізла, І.П. Кондрахін та ін.; за ред. В.І. Левченка і В.В. Влізла.–Біла Церква, 2019. – 416 с.
9. Forman M. A., Steiner J. M., Armstrong P. J., et al. ACVIM consensus statement on pancreatitis in cats // Journal of Veterinary Internal Medicine. – 2021. – Vol. 35, No. 3. – P. 1041–1058. – DOI: 10.1111/jvim.16053.

УДК: 636.2.09:004.8:616.1/4

ПЛОХА С.А., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **МЕЛЬНИК А.Ю.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МОЛОЧНОМУ СКОТАРСТВІ

У статті повідомляється про застосування штучного інтелекту в молочному скотарстві. Розглянуті питання інтелектуальних алгоритмів для оптимізації утримання великої рогатої худоби, ранньої діагностики захворювань та підтримки здоров'я стада.

Ключові слова: штучний інтелект, молочне скотарство, велика рогата худоба, діагностика, корови.

У нашому сьогоденні штучний інтелект (ШІ) широко та швидко розповсюджується в усі сфери та напрямки діяльності нашого життя. Молочне скотарство не стало виключенням. ШІ почав відігравати значну роль підвищенні продуктивності, зниженні витрат і покращенні умов утримання худоби. Завдяки інтелектуальним алгоритмам сучасне молочне господарство досягає нових рівнів ефективності [1].

Завдяки поєднанню алгоритмів машинного навчання, сенсорних систем і роботизованих пристроїв, фермери отримують можливість ухвалювати точні, обґрунтовані рішення на основі великих обсягів даних.

Метою роботи було розглянути основні напрями використання ШІ у молочному скотарстві, а саме: виявлення кульгавості, моніторинг годівлі, автоматична оцінка вгодованості та оптимізація осіменіння. Також було розглянуто застосування вушного датчику «CowManager».

Сучасні системи аналізу руху тварин із використанням акселерометрів, платформ зважування, радарних датчиків, акустики та комп'ютерного зору дозволяють виявити ознаки кульгавості на ранніх стадіях з точністю до 92%, що значно скорочує витрати на лікування і підвищує продуктивність стада [1, 2].

Компанія Cargill розробила систему «iQuatic», яка в поєднанні з камерами та CNN-алгоритмами контролює, скільки саме корму споживає кожна корова, з точністю до $\pm 5\%$. Такі дані дозволяють здійснювати корекцію раціону в режимі реального часу, що підвищує конверсію корму на 8–12 % [3].

Технології на кшталт DeLaval Body Condition Scoring (BSC) здійснюють 3D-сканування тіла корів і визначають бал вгодованості зі стандартним відхиленням не більше $\pm 0,25$ пункту, що вважається високою точністю. Системи дозволяють автоматизувати